

Besídka.

SUPPLEMENT TO "PŘÍTEL LIDU."

"ZÁBAVNÁ PŘÍLOHA PŘÍTELE LIDU."

Číslo 22

Wilber, Neb., dne 22. října 1902.

Ročník I.

Báseň
Adolfa
Heyduka

Odměnili přebohatě,
chudák, ona neví,
že tím strastem čekajícím
pranic neuleví.
V posled ruce dali páni,
ona slzy roní;
na voze již při kočáře
řehce zápřež koní.
Místo vaků kupí se tam
velké truhly šatů
a v záhradě skrývá Běla
plná tři sta platu;
hojnost všeho s sebou veze
a již k vozu kráčí,
ohlíží se, Helenčino
okno hledá v pláči.
Zastřeno je, nevidí jí,
smutně solé vzdychá,
kolem nikdo nepotěší,
všecko trvá zticha;
chasa mlčky se s ní loučí
jako zaražena
a jen v taji šepce sobě:
"Přeuobhá žena!"

S doktorem však kníže ještě
mluví bližně schodů:
"Buďte vy jí těšitelem,
smutném při odchodu,
snad Tomka při životu
stihne ještě přece
ale doktor "s těžší, s těžší,"
přetlumeně vece.
"Teď že se to přihodilo
velmi potrá mě,
také mé se duše tímto
dotklo boží ramič.
Nutil jsem ji, přemlouval ji—
kdo tenkrát těšil,
že by moji zlatou setbu
litý buran zrušil;
cítím s ní, jsemť tak z chaty
vím, co v nich je skryto:
zlato citů, u nás zhusta
v prosté hrudi vryto,
věřila mně, osud klamal
pouze mne dá vinu,
teď se těší, zoufat bude,
lát mne za hodinu."
"Nuž tak prosím, spzovcďte jí,
připravte jí krátko!"
"Půjdu tedy" a již zvedá
nohu na stupátko.

"Chcete se mnou?" Běla ptá se
"ano, moje milá!"
"Ach, můj bože, což bych sama
domů netrefila?
Jste tak bled a churav také
jen se rozřesete!"

chci, mám na vsi pacieuta!"
"Tak? když tedy chcete,
pojedeme spolu."—Vsedli
"Na, na!" kočí zase.
Jeli, všude boží země
krásou oděla se;
po dešti vše sebrala se,
setba pěkně mláďla
voda stála jenom v rýhách
ostřejšího ráďla:
všecko vlahou opěknělo,
čáp měl v lukách zvědky,
z líp pěnkala pěnkavice
jarní průpovídky;
polní potok vedle cesty
prohluboval stružku,
holičky již zasedaly,
na květinovém lůžku,
květy luhů rozdávala
Vesna rukou plnou.
berušky se v nebi pásly
s vystříbenou vlnou;
krásno všude! Šťastná Běla
zřela kolem všady,
koně v před—zpět utíkaly
zkvetlých stromů lady.
Slunce cestu vyzatilo
plápolavým šlehem
z prachu jiskry vylétaly
klusným ořů během.
Hovořila cestou Běla:

"Jedem sice hbitě,
mně však zvolna! Jak se těším
na své zlaté dítě,
než tam budem, mně ho ještě
moje srdce zkusí,
je som at' mé ruce potím
Tomka neudusí!"
Cvařem koně zafičeli,
vběhli na návrší,
z lesklé báně rodné vísky
vstříc jim oslon přáší.
Běla vzkřikla: "Vidíte tam
naši vs? já zřela,
hle věž, hřbitov rozložitě
lípy u kostela;
jak se všecko na mne směje
po tak drahé době:
vesničané přec jen lépe
rozumějí sobě.—
A tam vizte, naše chata,
naše, naše zcela!
no, takové přek vapaní
sotva někdy měla
jako dnes—Zda tuší asi,
její stěny snědé,
že jím stará hospodyně
z města domů jede.
Ty se lesknou! Divná věru
náhody je zteška!"

předvěřem byl Tomek u mne
a já doma dneska—
ach, to bude uvítání!
synka budu chovat
týdně jednou zamýšlím ho
bohu obětovat;
svatý obraz upevníme
na prostřední lípu—
by mu do škol pán bůh hojnost
síly dal a vtípu—
a ten tolar dvouhářový
s křížkem v jedné straně
na hrdlo dám zavěsiti
nejsvětější panně,
že mne v návrat zachránila
ve zdraví a štěstí."

Doktor mlčel, nechtěl ani
k Běle cčí vzrztí—
Běla stále těšila se:
do údolí vjeli,
do cesty jim hora stoupla,
vísky neviděli.
"O však ona objeví se
tam u lesa kraje,"
usmála se Běla, "znám jí,
vždy tak se mnou hraje.
Ustup horo, horo milá,
v májové necht' vnaďe
stojíš srdci mateřskému
tuto na závadě;
nelze oku přes jediny,
věternaté moře,
ustup! Nemáš dosti místa
vedle na prostoře?
nemáš-li ho v pravo dosti,
nemáš-li ho v levo?
proč mne cestu zaskakuje
tvoje štíhlé dřevo?
Ustup, ustup, stranou ruče,
sice lehneš trupem:
kouř nohou okřídlenou
hrud' i pec ti stupem,
věř mne!"—Stíchla.—"U nás
zvouf,

co to? v takou dobu?
poledne? To ne! nejspíše
nesen někdo k hrobu
z vísky bude přifařené."
—doktor se jaks lekl;
"nevím, kdo by u nás umřel,
byl by Vojtěch řekl—
no, pán bůh mu odpusť hřchy,
svět mu spadl z ramen.
světlo věčné at' mu svítí
až na věky, amen!"
Doktor sivou sklonil hlavu,
"Amen!" šeptal s Bělou,
otřel, aby neviděla
brvu uszlou—
a pak vzdechl.—"Je vám těžko?
proč jedete, pane?"

"Z povinnosti!" z doktorových
retů tiše vane.

"Kdo pak stůně na vesnici?"

"Dva, dítě a žena!"

"Těžce?" "Těžce!" "Nakažlivou?
jak jsem ustrašena!"

"Nákaz ve vsi právě není,
ale v jarním čase,
jevívá se nenadáte
jako námol v klase:
zápal hlavy, záneť plíci
léčiti mi tady:
těžko! Bůh-li nepomůže
nevím děle rady
Chudák, hezoučké to dítě,
žena dřív tak statná..."

"A což není pomoc vaše
pranic více platna?"

"Ne! Můj bože, nač v tom světě
tolik dravých běsu?
chudák žena, chudák dítě,
já se celá třesu."

Běla řeč ta rozlomila
srdce zrovna v půli.
ale ruče těšila se:
"Při slabých se líhne
nemoc v jaře, vidíte, Tomka
toho nezastihne?
Masíčko má jako řemen—"
"O tom pán hůh sondí!"
Běla vzdychla: "Kde pro pána
vaše řeč dnes bloňdí?
Dřív jste těšil neustále
dnes mi srdce rvete,
zplakala byob, nevědoucí,
že můj Tomek kvete;
zlekal jste mne věru tuze,
zle mi srdce buší,
škoda, že bůh nedal křídla
mateřině duši!"

"Snad i to je dobře, Bělo!"

"Pro boha co dítě?"

"Utište se, Tomek churav,
nyní všecko víte!"

"Tomek churav! Spasitel!"
křikla Běla v žase.
"Helenka též churavěla
a je zdráva zase;
u dětí to jinak není."

(Pokračování.)